Breadcrumb

Δημοσιεύτηκε: 05/06/2015 Ενημερώθηκε: 05/06/2015

Επαναπατρισμός και εισαγωγή κεφαλαίων στην Ελλάδα: νομικό πλαίσιο και πρακτική εφαρμογή για Κατοίκους Εξωτερικού.

Προβολή σε μορφή PDF

Η πρώτη ρύθμιση του 2004

Η πρώτη νομοθετική ρύθμιση περί επαναπατρισμού κεφαλαίων των τελευταίων χρόνων, πραγματοποιήθηκε με το ν. 3259/2004. Σύμφωνα με το άρθρο 38 του συγκεκριμένου νόμου, φυσικά ή νομικά πρόσωπα φορολογικά υπόχρεα στην Ελλάδα, είχαν τη δυνατότητα μεταφοράς κεφαλαίων από τραπεζικούς λογαριασμούς της αλλοδαπής μέχρι τις 04/06/2005 (κατόπιν της παράτασης που δόθηκε με το ν. 3336/2005), με την επιβολή φόρου 3% και εξάντληση της φορολογικής τους υποχρέωσης.

Για τον υπολογισμό του φόρου λαμβανόταν υπόψη η ισοτιμία η τιμή μετατροπής του ημεδαπού τραπεζικού ιδρύματος, ενώ για την απόδοση του φόρου ήταν απαραίτητη η υποβολή της δήλωσης – εξουσιοδότησης που ορίστηκε στις ΠΟΛ 1109 και 1110/2004.

Περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με την πηγή από την οποία μπορούσαν να προέρχονται τα εισαχθέντα κεφάλαια και την υποχρέωση διαμεσολάβησης ελληνικού τραπεζικού ιδρύματος για την παρακράτηση και απόδοση του φόρου,

παρασχέθηκαν από την ΠΟΛ 1124 του ίδιου έτους. Τα φορολογημένα εισαχθέντα κεφάλαια μπορούσαν εν συνεχεία να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να εφαρμόζονται οι διατάξεις περί τεκμηρίων του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αποτυχημένη προσπάθεια του 2010

Εν μέσω της μεγάλης οικονομικής κρίσης που ξέσπασε στην Ελλάδα, ο δεύτερος επαναπατρισμός κεφαλαίων επιχειρήθηκε το 2010, και συγκεκριμένα με το άρθρο 18 του ν. 3842/2010. Με τις διατάξεις του εν λόγω νόμου, προβλέπονταν δύο συντελεστές φορολόγησης, 5% εφόσον τα κεφάλαια εισάγονταν στην Ελλάδα και τοποθετούνταν σε προθεσμιακό λογαριασμό διάρκειας τουλάχιστον ενός έτους και 8% αν παρέμεναν στην αλλοδαπή. Επίσης, σε περίπτωση που τα εισαχθέντα κεφάλαια τοποθετούνταν σε τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, οι οποίοι διακρατούνταν τουλάχιστον για δύο έτη, ή σε αμοιβαία κεφάλαια οποιασδήποτε μορφής (μετοχικά, κλπ.) ή σε αγορά - ανέγερση ακινήτου ή άλλη επένδυση επιχειρηματικής δραστηριότητας, επιστρεφόταν άτοκα το 50% του φόρου που έχει καταβληθεί (ΠΟΛ 1059/2010). Συνεπώς, ο επαναπατρισμός του ν. 3842/2010, όπως εν συνεχεία τροποποιήθηκε με το ν. 3943/2011, επέβαλε υψηλότερους συντελεστές φορολογίας αλλά είχε έντονα αναπτυξιακό χαρακτήρα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι δύο νομοθετικές παρεμβάσεις περί επαναπατρισμού κεφαλαίων δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχείς, σε επίπεδο προσέλκυσης καταθέσεων και αύξησης των δημοσίων εσόδων. Το 2004, το Υπουργείο Οικονομικών ανέμενε την εισροή τουλάχιστον €5 δις, ενώ απολογιστικά διαπιστώθηκε ότι μόνο €1,5 δις εισέρρευσαν στις ελληνικές τράπεζες. Πενιχρά ήταν επίσης τα αποτελέσματα τη διετία 2010 – 2011 καθώς η μεγάλη αβεβαιότητα που πήγαζε από τη δημοσιονομική κρίση λειτούργησε ως τροχοπέδη στην προσέλκυση κεφαλαίων.

Νέος επαναπατρισμός το 2015 ?

Ήδη από το 2014 ξεκίνησε ξανά η αναμόχλευση του ζητήματος περί νέου επαναπατρισμού, ο οποίος ενδεχομένως να συνοδευτεί από μία περαίωση για τις

επιχειρήσεις. Εκ των πραγμάτων, η αύξηση των εσόδων από την υιοθέτηση ενός νέου νομικού πλαισίου περί επαναπατρισμού και περαίωσης δεν μπορεί να έχει μετρήσιμα με ακρίβεια αποτελέσματα σε επίπεδο φορολογικών εσόδων, ενώ παράλληλα αποτελεί ένα «πισογύρισμα» αναφορικά με τη βελτίωση της φορολογικής συνείδησης των Ελλήνων πολιτών.

Αξίζει να τονιστεί επίσης ότι η ψήφιση του ν. 3691/2008 περί «Νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες» δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο τη νομοθέτηση, καθώς όποιος επιθυμεί να ενταχθεί σε ένα πιθανό νέο πρόγραμμα επαναπατρισμού θα οφείλει να προσδιορίζει με ακρίβεια τις πηγές από τις οποίες προήλθαν τα εκάστοτε κεφάλαια.

Νόμιμη εισαγωγή κεφαλαίων Κατοίκων Ελλάδας

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), οι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας οφείλουν να δηλώνουν και να φορολογούνται στην Ελλάδα για το παγκόσμιο εισόδημά τους. Κατ’ επέκταση, χρηματικά κεφάλαια από εισοδήματα που έχουν δημιουργηθεί στο εξωτερικό και έχουν δηλωθεί στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος, με την καταβολή του αναλογούντος φόρου ή τον συμψηφισμό του άρθρου 9 του ν. 4172/2013, μπορούν να εισαχθούν ανά πάσα στιγμή στην Ελλάδα χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση. Από την άλλη πλευρά, κεφάλαια που εισάγονται στην Ελλάδα χωρίς να έχει προηγηθεί δήλωσή τους, μπορούν κατόπιν ελέγχου να θεωρηθούν κέρδη επιχειρηματικής δραστηριότητας και να φορολογηθούν με τη σχετική κλίμακα (26% μέχρι 50.000€ και 33% για το υπερβάλλον).

Εμβάσματα και εισαγωγή κεφαλαίων Κατοίκων Εξωτερικού

Διαφορετικός χειρισμός προβλέπεται βέβαια για τους φορολογικούς Κατοίκους Εξωτερικού, οι οποίοι υπόκεινται σε φορολογία στην Ελλάδα μόνο για το εισόδημα που προκύπτει στη χώρα μας. Επίσης, οι Κάτοικοι Εξωτερικού δύνανται να εισάγουν χρηματικά κεφάλαια, χωρίς περιορισμό αναφορικά με το ύψος τους, από λογαριασμό

τους στη χώρα όπου διαμένουν μόνιμα προς λογαριασμό τους σε ελληνικό χρηματοπιστωτικό ίδρυμα. Η βεβαίωση εισαγωγής συναλλάγματος που εκδίδεται από την εκάστοτε τράπεζα κατά τα προβλεπόμενα της ΠΟΛ 1130/2002, αποτελεί το μοναδικό δικαιολογητικό για τη συμπλήρωση του Ε1 και τη χρήση αυτών των χρημάτων για κάλυψη διαφόρων τεκμηρίων. Τα πινάκια των τραπεζών, όπως συνηθίζουμε να τα λέμε ροζ χαρτάκια, δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για φορολογικούς σκοπούς.

Οι κάτοικοι εξωτερικού οφείλουν να είναι πολύ προσεκτικοί ώστε τα χρήματα που εισάγουν στην Ελλάδα να αποστέλλονται από τον προσωπικό τους λογαριασμό στο εξωτερικό προς τον προσωπικό τους λογαριασμό στην Ελλάδα.

Επίλογος – συμπεράσματα

Σε αρκετές περιπτώσεις, οι φορολογούμενοι συγχέουν τις έννοιες του επαναπατρισμού κεφαλαίων με την εισαγωγή συναλλάγματος, αν και πρόκειται για δύο τελείως διαφορετικές καταστάσεις με διαφορετικό φορολογικό χειρισμό.

Σε κάθε περίπτωση οι συναλλαγές, ειδικά των φυσικών προσώπων, με το εξωτερικό απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, δεδομένου ότι η φοροδιαφυγή και η μαζική εκροή καταθέσεων αποτελούν δύο σημαντικά ζητήματα της ελληνικής οικονομίας που εγείρουν τον αυστηρό έλεγχο των φορολογικών αρχών.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό